

KODEKS ETIKE SUDSKOMEDICINSKIH VEŠTAKA

V. Popović¹, J. Stojanović¹, H. Mujović-Zornić²

¹Medicinski fakultet, Niš

²Institut društvenih nauka, Beograd

UVOD

Predlog nacrtu Kodeksa etike sudskomedicinskih veštaka (u daljem tekstu veštaka) sačinjen je na osnovu:

- procesnih zakona koji uređuju veštačenje;
- uputstva za proveravanje sistema upravljanja kvalitetom i (ili) sistema upravljanja zaštitom životne sredine (standard JUS ISO 19011: 2003);
- iskustva drugih profesija (pravnika, psihologa, inženjera, ocenjivača sistema kvaliteta itd.);
- ličnog iskustva.

Ciljevi koji se žele postići Kodeksom sudskomedicinskih veštaka (u daljem tekstu Kodeks) jesu:

- viši kvalitativni nivo veštačenja;
- moralne vrednosti veštaka;
- bolja saradnja sa sudom i strankama;
- društveni ugled i razumevanje uloge veštaka;
- bolja saradnja sa drugim veštacima;
- veći red u postupku medicinskog veštačenja na sudu;
- povećanje efikasnosti u radu;
- osnivanje odbora za etička pitanja struke i dr.

Ovaj kodeks je prvenstveno namenjen veštacima koji veštače u domenu medicine rada. Odluku o pokretanju postupka izrade i implementacije Kodeksa treba da donese Udruženje sudskih veštaka u medicini rada (u daljem tekstu Udruženje). Po donošenju odluke o pokretanju postupka, Udruženje treba da formira grupu vrhunskih eksperata za oblast veštačenja od svojih članova (Etički komitet), koji bi sačinili tekst Kodeksa.

Na skupštini Udruženja usvojio bi se konačni tekst Kodeksa i ustanovilo stalno telo i organ Skupštine koje bi radilo na etičkim problemima veštaka - **Odbor za etička pitanja**.

Po usvajanju Kodeksa na Skupštini Udruženja, članovi Udruženja bi imali dužnost da se pridržavaju Kodeksa, tj. da poštuju njegove odredbe.

Mandat Odbora bio bi:

- stalno usavršavanje i inoviranje Kodeksa;
- rad na izradi aneksa – tumačenja Kodeksa;
- pružanje veštacima u praksi neposredne pomoći pri tumačenju načela Kodeksa u razrešavanju konkretnih etičkih dilema;
- organizovanje stručne i naučne tribine radi unapređenja etičke teorije i prakse;
- organizovanje, podsticanje i priprema odgovarajućih publikacija iz oblasti etike i medicine;
- održavanje i razvijanje komunikacije i saradnje i razmena iskustava s drugim udruženjima sudskih veštaka;
- rad na drugim poslovima iz domena etike medicinske struke i nauke.

Kodeks obuhvata sledeće oblasti:

- opšta načela;
- odnos veštaka prema naručiocu veštačenja;

- odnos veštaka prema strankama u sporu;
- odnos veštaka prema predmetu veštačenja;
- posebne odredbe;
- završne odredbe.

TERMINI I DEFINICIJE

Kodeks. Skup propisa, pravila.

Etika. Deo filozofije koji proučava i procenjuje moralne vrednosti (šta je dobro ili šta je rđavo, šta treba da bude ili šta ne treba da bude).

Veštačenje. Dokazno sredstvo koje sud izvodi kad je, radi utvrđivanja ili razjašnjavanja neke činjenice, potrebno stručno znanje kojim sud ne raspolaže. Ovaj dokaz sud ceni po svom uverenju, na osnovu savesne i brižljive ocene svih dokaza.

Veštak. Osoba pozvana da, koristeći se sopstvenim stručnim znanjem, iznese svoja sadašnja zapažanja (nalaz) i mišljenje o činjenicama koje bi mogle biti važne za utvrđivanje istinitosti navoda koji su predmet dokazivanja.

Lekar u ulozi medicinskog veštaka. Lekar koji poseduje znanje, iskustvo i sposobnost da obavlja medicinsko veštačenje.

Veštak u sudu (sudski veštak, sudskomedicinsko veštačenje). Veštak koji pruža sudu svoje stručno znanje.

Medicinska ekspertiza. Akt kojim lekar, koga je odredio sud ili drugi autoritet, prema svom stručnom umeću utvrđuje i ceni fizičko i mentalno stanje nekog lica, a u vezi s posledicama do kojih dovode incidenti u krivičnom i građanskom pravu. Ona služi samo kao neophodna dopuna sudijskom iskustvu u domenu koji sudija ne poznaje.

Naručilac veštačenja. Nadležni sud ili strana u sporu koji zahtevaju dostavljanje i (ili) tumačenje ekspertize.

PREAMBULA

Medicina kao nauka i na njoj zasnovana praksa ustanovljena je društvena delatnost u Republici Srbiji. Nosioci te delatnosti jesu lekari, lica sa univerzitetskom diplomom lekara stečenom na način propisan zakonom.

Lekar polazi od činjenice da nauka nudi znanja i metode, a ne ciljeve, vrednosti i normativno-etička rešenja. Zato on preuzima obavezu da brine o etičkoj strani primene naučnih znanja i metoda.

Obavljajući svoje profesionalne poslove, lekar ostaje unutar sledećih granica:

- medicine kao nauke, njenih postojećih znanja, metoda i rešenja (lekar nastoji da u okviru svojih mogućnosti uveća ta znanja, metode i rešenja, da izgradi pouzdanije i valjanije metode i da pronađe adekvatnija rešenja);

- svojih stečenih kvalifikacija, ali nastoji da se dalje stručno usavršava i da stiče nove kvalifikacije;

- materijalnih uslova društva i sredine u kojoj radi, ali stalno nastoji da sredina bolje razume potrebe medicinske delatnosti;

- zakonskih odredaba važećih u Republici Srbiji, kako opštih, koje se odnose na medicinsku delatnost, tako i posebnih, koje se odnose na proces veštačenja;

- etičkih načela ovog kodeksa; međutim, pošto medicina kao nauka a ni Kodeks etike ne mogu da ponude gotove rezultate za sve moguće konkretne probleme, lekar u svakom trenutku mora imati svoja rešenja, u kojima će vrhovno etičko merilo biti čoveštvo.

Poseban izazov za svakog lekara jeste utvrđivanje putem veštačenja posledica nanetog fizičkog i psihičkog bola ili straha.

Svaki lekar u okviru svog zanimanja ovlašćen je da sačini stručno mišljenje i veštači u medicinskim stvarima. Pri sudskom veštačenju eksperta je postavio sud, čime nastaje obaveza

eksperta da, primenjujući visoko stručno znanje, lege artis i pažljivo izvrši veštačenje i da blagovremeno i u potpunosti podnese izveštaj pismeno ili usmeno.

Zakon predviđa da sud određuje veštaka prvenstveno iz reda stalnih sudskih veštaka, ali postoji mogućnost da za veštaka bude određen specijalista koji nije na postojećim listama stalnih sudskih veštaka. Veštačenje može biti povereno i stručnoj ustanovi.

Veštak mora dobro poznavati zakonske regulative iz ove oblasti, posedovati visok nivo stručnog znanja stečenog edukacijom i iskustvom da bi mogao adekvatno da proceni situaciju u svom domenu kompetencije i pruži kompletno nezavisno mišljenje. Osim toga, veštačenje zahteva poštovanje visokih principa profesionalne etike, ljudskog dostojanstva, integriteta, slobode i prava ličnosti i čuvanje medicinske tajne.

Lekar koji obavlja medicinsko veštačenje, daje stručna mišljenja, izdaje potvrde ili izveštaje, mora biti svestan ozbiljnih krivičnih, građanskih, upravnih i drugih pravnih posledica koje njegovo postupanje može proizvesti. Krivična odgovornost zakletog veštaka zbog pogrešnog iskaza dolazi u obzir kada on to čini s predumišljajem ili iz grube nepažnje, dok veštak koji nije zaklet odgovara samo kad je postupio s predumišljajem. Građanska odgovornost je moguća i zbog pogrešnog i zbog neblagovremenog veštačenja ukoliko je njime naneta šteta nekoj od strana u sporu. Ako veštak koga je imenovao sud namerno ili iz grube nepažnje dâ pogrešno mišljenje, dužan je da učesniku u postupku nadoknadi štetu nastalu usled sudske odluke koja se zasniva na tom mišljenju.

Nalaz i mišljenje veštaka koje je solidno i logično zasnovano na činjenicama o zdravstvenom stanju ne može se oboriti iskazom svedoka, već samo iskazima drugih medicinskih veštaka. Određivanje drugog veštaka ne predstavlja neki viši stepen veštačenja, već samo pribavljanje još jednog stručnog mišljenja. Međutim, u slučaju da veštak ne dostavi nalaz i mišljenje u adekvatnom roku, sud određuje drugog veštaka i ovakvo ponašanje veštaka se sankcioniše prema zakonskim propisima (novčana kazna ili neka druga mera) i sprovodi prema službenoj dužnosti. Sankcije veštaku se sprovode ukoliko on ne ispoštuje obavezu da prisustvuje ročištu za koje je dobio poziv uz rešenje kojim se određuje veštačenje.

Zakonski propisi iz ove oblasti (Zakonik o krivičnom postupku iz 2002. godine, Zakon o parničnom postupku iz 2005. godine) regulišu:

- odredbe o dokazivanju;
- način izveštavanja (pismenost kao prioritetno načelo);
- poštovanje procesne discipline i sankcije za neispunjavanje određenih rokova;
- oslobađanje eksperta od veštačenja na njegov zahtev (od strane suda);
- isključenje ili izuzeće sudskog veštaka u određenim slučajevima;
- dužnost veštaka u cilju izbegavanja proizvoljnosti u pogledu davanja nalaza i mišljenja i omogućavanje efikasnosti u radu;
- način komuniciranja suda sa veštakom (određivanje veštaka rešenjem i sadržaj rešenja);
- način dostavljanja pisanog nalaza i mišljenja veštaka sudu pre rasprave (najmanje osam dana pre ročišta za glavnu raspravu);
- mogućnost prigovora stranke veštaku;
- mogućnost da stranka dopuni odnosno ispravi nalaz veštaka na zahtev suda i određivanje roka za ponovno dostavljanje nalaza.

Odnos veštaka i lica nad kojim se vrši veštačenje nije klasičan odnos lekar – pacijent. Veštak je vezan lekarskom tajnom da čuti o onome što iz predmeta sazna (informacije medicinske prirode i informacije koje se tiču profesionalnog i privatnog života konkretnog lica), da poštuje visoke etičke principe, poverljivost, ljudsko dostojanstvo i pokaže diskreciju (poverljiva su sva dokumenta koja sadrže lične informacije).

U izveštaju lekar ekspert treba da istakne samo ono što čini odgovore na postavljena pitanja.

Medicinsko veštačenje mora zadovoljiti naučne principe i najviše moguće važeće medicinske standarde. Zato je ekspert dužan da obnavlja i proverava svoja znanja. Lekar koji se prihvati uloge sudskog veštaka mora da:

- postupa samostalno, nepristrasno i objektivno;
- poseduje stručne kvalifikacije i iskustva iz oblasti veštačenja;
- poseduje veštine iz oblasti veštačenja (poznavanje terminologije, procesa veštačenja, sposobnost analize dobijenih rezultata pregleda, pisanje nalaza i mišljenja itd.);
- adekvatno koristi nemedicinsku i medicinsku dokumentaciju;
- poznaje propise i zakone iz oblasti veštačenja;
- poseduje lične osobine koje omogućavaju da deluje u skladu s principima veštačenja (etičnost, upornost, moć zapažanja, prilagodljivost, samopouzdanje, objektivnost, autoritativnost, sistematičnost, strpljivost, odgovornost, realnost, odmerenost, motivisanost);
- ima osećaj za timski rad odnosno istinsku saradnju sa drugim veštacima;
- da se striktno pridržava Kodeksa etike sudskomedicinskih veštaka.

ODREDBE KODEKSA ETIKE SUDSKOMEDICINSKIH VEŠTAKA

Opšta načela

Član 1.

Veštak je lice koje u određenoj oblasti medicine poseduje natprosečno znanje i iskustvo i koje to naročito poznavanje stvari stavlja na raspolaganje sudu lično, nezavisno, nepristrasno i objektivno.

Član 2.

Zadatak veštaka je da, radi izvođenja dokaza utvrđivanja ili razjašnjenja neke činjenice, pruži svoje stručno znanje sudu kao naručiocu veštačenja, strankama u sudskom postupku, drugim sudskim veštacima i društvenoj zajednici.

Član 3.

Lekar veštak treba da nastupa samostalno i nepristrasno, bez obzira na interes naručioca odnosno stranke koja ga predlaže. Veštak je dužan da postupi po nalogu savesno i uredno poštujući načela medicinskog veštačenja.

Osnovna načela prema kojima se veštak rukovodi u svom radu sadržana su u Zakonu o parničnom postupku, Zakoniku o krivičnom postupku i propisima donetim na osnovu drugih zakonskih akata.

Član 4.

Lekar veštak treba da zna meru i granice svojih stručnih sposobnosti u okviru zahtevanog posla. Ukoliko se javi sumnja, dužan je da saopšti naručiocu veštačenja da njegovo stručno znanje i iskustvo nisu dovoljni za ono što se od njega traži i da predloži angažovanje drugog veštaka, komisije ili ustanove, koji će ga zameniti ili dopuniti.

Član 5.

Lekar ne treba da prihvati zadatak veštačenja ukoliko su u njega uključeni njegovi sopstveni interesi ili interesi njegovog pacijenta budući da on za tog pacijenta ne može biti u isto vreme veštak i ordinirajući lekar.

Član 6.

Veštak može biti na svoj zahtev oslobođen dužnosti veštačenja iz istih razloga iz kojih svedok može uskratiti svedočenje ili odgovor na pojedino pitanje, kao i iz drugih opravdanih razloga. Oslobođenje od dužnosti veštačenja može tražiti i ovlašćeno lice organa ili organizacije u kojoj je veštak zaposlen.

Odnos veštaka prema naručiocu veštačenja

Član 7.

Veštak deluje prema ukazanom poverenju i pravilima struke bez predrasuda u odnosu na poručioca veštačenja.

Član 8.

Veštak je dužan da se odazove pozivu suda i da svoj nalaz i mišljenje, koje mora biti obrazloženo, da u pisanoj formi.

Član 9.

Veštak je dužan da obavi veštačenje u roku koji odredi sud, a ukoliko oceni da ne može u određenom roku da obavi veštačenje, on mora o tome da obavesti sud i obezbedi saglasnost za novi rok u kome će obaviti veštačenje.

Član 10.

Veštak je u toku veštačenja dužan da se pridržava zadatka veštačenja i da veštačenjem pruži odgovore na sva pitanja koja je poručilac veštačenja postavio. Ako veštak uoči potrebu za širim proučavanjem i analizom koja objektivno omogućuje utvrđivanje novih relevantnih činjenica, on će predložiti sudu proširenje zadataka veštačenja.

Član 11.

Veštak treba da obavesti naručioca sudskog veštačenja o svakoj postojećoj, bivšoj ili nameravanoj vezi sa strankom kod koje treba da veštači pre nego što preuzme funkciju sudskog veštaka.

Član 12.

Veštak može biti opozvan ili isključen iz postupka ukoliko postoje razlozi za njegovo izuzeće.

Član 13.

Nalaz veštaka mora imati redni broj, datum, naziv i pečat ustanove iz koje potiče, potpis i faksimil odgovornog lica. Nalaz veštaka mora sadržati tačan i potpun prikaz analiziranih činjenica, primenjenih metoda i svih rezultata istraživanja i treba da bude razumljiv učesnicima u postupku.

Član 14.

Izveštaj koji veštak dostavlja naručiocu veštačenja mora biti jasan, potpun i usaglašen sa utvrđenim okolnostima.

Član 15.

U slučaju da veštačenje obavlja tim veštaka (više veštaka), veštaci po usaglašavanju podnose zajednički nalaz i mišljenje ako se slažu, a ako se ne usaglase, svaki veštak posebno iznosi svoj nalaz i mišljenje.

Član 16.

U svom nalazu i mišljenju veštak će se uzdržati od korišćenja složenih ili stranih termina. Mišljenje treba da bude jasno, celovito i potpuno, a odgovor na pitanja postavljena u zahtevu za obavljanje veštačenja precizan i nedvosmislen. Veštak je dužan da obrazloži i argumentuje svoje mišljenje i uvek navede izvor podataka koji je koristio.

Član 17.

Posle izrade izveštaja, sudski veštak ga poštom, zapečaćenog, ispostavlja poručiocu sudskog veštačenja odnosno deponuje ga u sudu.

Član 18.

Veštak je dužan da se odazove pozivu za raspravu radi usmenog obrazloženja nalaza i mišljenja, a kada je u tome sprečen, treba da blagovremeno obavesti poručioca veštačenja.

Član 19.

Ukoliko u izvođenju dokaza učestvuje jedan ili više veštaka a njihovi nalazi i mišljenja imaju nedostatke (npr. podaci iz nalaza se bitno razilaze, nejasni su, nepotpuni ili protivrečni, ili stvaraju osnovanu sumnju u pravilnost datog mišljenja), sud će naložiti dopunsko veštačenje sa istim veštacima ili organizovati ponovno veštačenje s drugim veštacima.

Član 20.

Veštak sa liste sudskih veštaka informiše naručioca veštačenja o svakoj personalnoj promeni podataka upisanih u dokumentaciji koja se nalazi u dosijeu sudskog veštaka u sudu.

Član 21.

Pri formiranju obračuna za naknadu troškova i određivanje nagrade za obavljeno veštačenje, veštak je dužan da da specifikaciju troškova i nagrade.

Veštak može tražiti od naručioca veštačenja uplatu avansa troškova za obavljanje veštačenja.

Ako naručilac veštačenja neuredno isplaćuje troškove veštačenja, veštak može odbiti preuzimanje novog veštačenja dok naručilac ne izmiri svoje obaveze po ranije obavljenim veštačenjima.

Odnos veštaka prema strankama u sporu

Član 22.

Veštak je obavezan da svoje stručne, intelektualne i fizičke sposobnosti posveti izvršavanju zadataka veštačenja bez obzira na rasu, narodnost, politička ili verska uverenja, društveni ili ekonomski položaj stranaka u predmetu veštačenja.

Član 23.

Veštak treba da, pre nego što pristupi bilo kojoj radnji ekspertize, informiše lice koje treba da pregleda u okviru svog zadatka o predmetu veštačenja.

Član 24.

U komunikaciji sa strankom u sporu veštak treba da bude otvoren, srdačan, nepristrasan, strpljiv, sistematičan, objektivan pri ocenjivanju, odlučan, autoritativan, analitičan, odmeren, učtiv, fleksibilan i motivisan.

Član 25.

Veštak treba da izbegava nepotrebne kontakte sa strankama, osim onih koji se odnose na naručeno veštačenje, i to radi pribavljanja podataka pregleda ili praćenja rada na veštačenju po nalogu i uz znanje naručioca.

Član 26.

Lekar u ulozi veštaka ne sme narušavati privatnost i sferu intime stranke u sporu. Najprikladnije je da se posmatranja i intervjui obavljaju u radno vreme uz saglasnost stranke u sporu.

Odnos veštaka prema drugim veštacima

Član 27.

Međusobni odnosi veštaka temelje se na iskrenosti, poštovanju i kolegijalnosti. U radu je potrebna maksimalna tolerantnost, razumevanje i želja da se ostvari dobra saradnja između veštaka iste struke ili veštaka različitih struka ako se saradnja ostvaruje na veštačenju istog predmeta. Odnosi između veštaka ne smeju uticati na objektivnost i savesnost u davanju nalaza i mišljenja.

Član 28.

Razlika u mišljenju između članova tima veštaka ne sme nikad izazvati nekorektno ponašanje i kršenje pravila pristojnog ponašanja. Treba razmotriti sva eventualna različita mišljenja između veštaka u vezi s nalazima i/ili zaključcima veštačenja i, ako je moguće, usaglasiti ih.

Član 29.

Veštaci se upućuju na međusobno pomaganje u davanju i razmeni stručnih saveta, posebno se preporučuje da veštaci pomažu mlađim kolegama savetima, upućivanjem na stručnu literaturu i izvorne podatke potrebne za obavljanje veštačenja.

Član 30.

U predmetima gde je već obavljeno veštačenje novi veštak treba uporedo sa sprovođenjem sopstvenog istraživanja da ispita rezultate rada prethodnog veštaka, a zatim, posle kritičke analize, da formira svoj nalaz i mišljenje.

Član 31.

Omalovažavanje rada kolege da bi se veličalo sopstveno znanje i stručnost grubo je kršenje pravila profesionalne etike. Treba se uzdržavati od bilo kakvog komentara o radu kolege pred strankama u sporu.

Odnos veštaka prema predmetu veštačenja

Član 32.

Veštaci, pored osnovnog znanja iz oblasti u kojoj veštače (fakultet, specijalizacija, supspecijalizacija), treba da poseduju i specifična znanja i veštine sistema upravljanja

kvalitetom sudskog veštačenja (poznavanje terminologije iz oblasti sudskog veštačenja, principa, procedura i tehnike veštačenja).

Član 33.

Veštaci treba neprekidno da rade na svom stručnom usavršavanju iz oblasti za koju su se opredelili kao veštaci.

Član 34.

Veštaci u toku veštačenja koriste proverene metode, instrumente, programe, oprezno i kritički, bez obzira na obim i vrstu poslova koje obavljaju, uvažavajući kulturne i druge osobenosti ljudi s kojima rade.

Član 35.

Lekarska stručna mišljena, potvrde i izveštaji predstavljaju isprave pri čijem je izdavanju lekar dužan da postupa s najvećom pažnjom i da svoje lekarsko uverenje iskaže prema najboljem znanju.

Član 36.

Lekar ne sme izdati ispravu sa neistinitim podacima.

Član 37.

Svaki lekarski dokument treba da osigura mogućnost identifikacije lekara koji ga je izdao. U njemu treba navesti cilj, datum i svrhu izdavanja.

Član 38.

Stručna mišljenja ili potvrde lekar je dužan da izda u primerenom roku.

Član 39.

Lekari koji su pozvani kao konsultanti (savetnici) treba da budu svesni sukoba interesa koji mogu nastati između pregledanog lica i nalogodavca (osiguravajuće društvo, poslodavac i sl.), zbog čega moraju voditi računa da svoje veštačenje obave po svom najboljem znanju uz striktno poštovanje procedure veštačenja.

Član 40.

Lekar je dužan da izdavanjem potrebnih isprava olakša pacijentu ostvarivanje zdravstvenih i socijalnih prava i zato kontaktira s nadležnim zdravstvenim komisijama i organima.

Član 41.

U veštačenju o pitanju lekarske greške drugog kolege, lekar daje mišljenje tek posle potpuno razjašnjenog činjeničnog stanja. Na pitanje o grešci on treba da odgovori što je moguće jasnije i imajući u vidu da predmet ocene nije ličnost kolege nego sprovedeno lečenje.

Posebne odredbe

Član 42.

Lekar u ulozi veštaka pri sudskom veštačenju treba da postupa samostalno, nepristrasno i objektivno, ne vodeći računa o interesu stranaka u sporu.

Član 43.

Informacije do kojih sudski veštak dođe u toku veštačenja poverljive su i mogu biti iznesene samo u izveštaju sudskog veštačenja.

Dužnost čuvanja tajne obavezuje veštaka da obaveštenja o onome što je saznao prilikom veštačenja iz spisa, na raspravi ili na drugi način ne daje nikome osim naručiocu veštačenja, izuzev u slučaju kada ga sud ili stranka na koju se ti podaci odnose oslobodi čuvanja tajne, kao i u okolnostima kada to nalažu interesi viši od interesa pojedinaca.

Član 44.

Lekaru veštaku je zabranjeno svako neposredno ili posredno reklamiranje i publicitet u toku veštačenja.

Član 45.

Lekar pri veštačenju ne sme koristiti nazive i titule koji mu nisu uredno i zakonito dodeljeni.

Član 46.

Neprihvatljivo je da lekar veštak u dogovoru sa stranama u sporu podstiče na objavljivanje javne zahvalnosti i preuveličavanje ličnog uspeha. Isticanje svog rada i svoje ličnosti nije u skladu s pozivom veštaka.

Član 47.

Lekar se može pozivati na status veštaka samo u okviru zadatka koji mu je dodelio naručilac veštačenja. Pozivanje na status veštaka u komercijalne svrhe zabranjeno je.

Član 48.

Lekar u ulozi veštaka ne sme prihvatiti nikakvo plaćanje, poklon, proviziju, popust niti kakvu drugu korist od stranke u sporu ili naručioca veštačenja, niti bilo kog lica zainteresovanog za proces veštačenja, niti to svesno dozvoliti osoblju za koje je odgovoran.

Član 49.

Lekar u ulozi veštaka dužan je da čuva ugled i dostojanstvo veštačenja i ne sme ni pod kakvim pritiskom ili pretnjom upotrebiti svoje znanje suprotno profesionalnim pravilima i zakonima.

Završne odredbe

Član 50.

Veštaci su obavezni da poštuju odredbe ovog kodeksa koje bliže određuju: odnos veštaka prema veštačenju, odnos prema sudu odnosno korisniku ili naručiocu veštačenja, prema strankama u sporu, drugim veštacima, članovima udruženja i društvenoj zajednici uopšte.

Član 51.

Primena ovog kodeksa je obavezna za sve veštake članove Udruženja sudskih veštaka u medicini rada. Evidenciju o članovima Udruženja sudskih veštaka vodi Udruženje, a Registar sudskih veštaka vodi se u Republičkom ministarstvu pravde.

Član 52.

Članovi Udruženja sudskih veštaka u medicini rada mogu biti pozvani na disciplinsku odgovornost ako se ne pridržavaju odredaba ovog kodeksa.

Član 53.

Lekar veštak je obavezan da u potpunosti saraduje sa Odborom za etička pitanja tokom sprovođenja zvaničnog postupka o svojoj odgovornosti.

Član 54.

Ovaj kodeks stupa na snagu kada ga usvoji Skupština Udruženja sudskih veštaka u medicini rada.